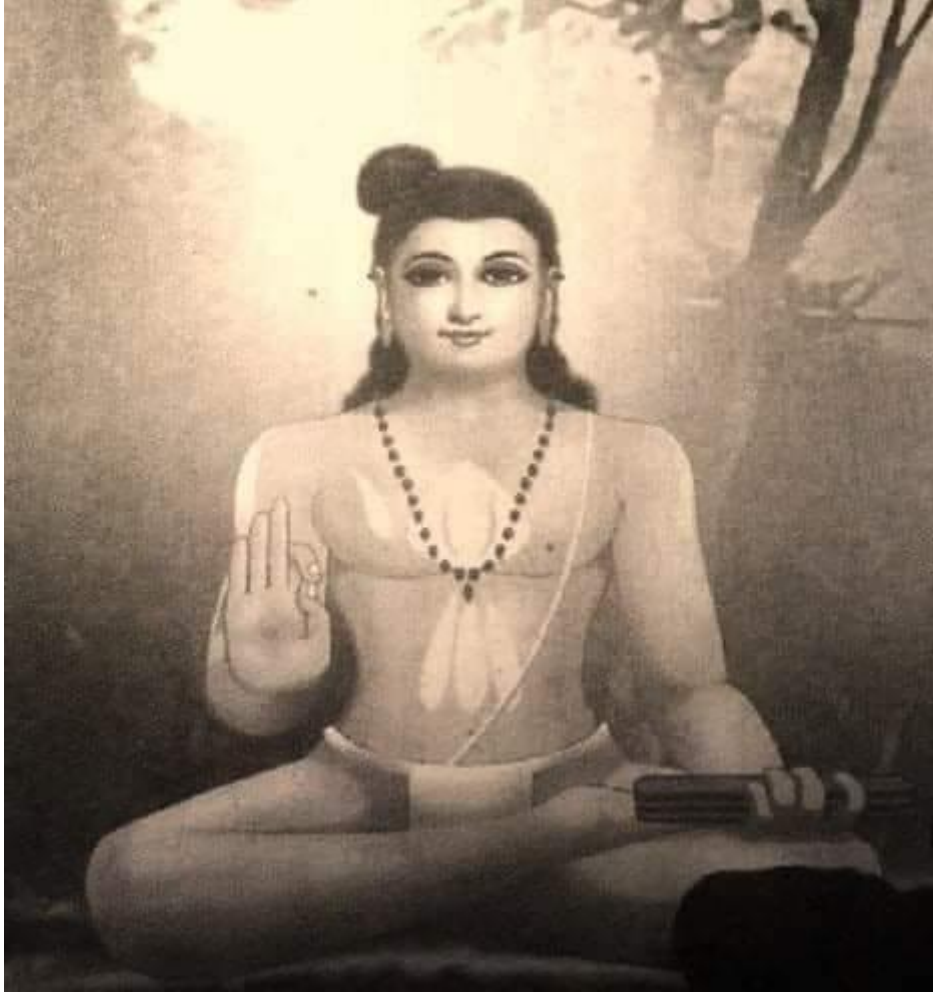

DattaAtreya

दत्तात्रेय

As per Bhagavatha Purana Dattatreya was the sixth incarnation of Lord Vishnu born to Sage Athri Mahamuni and Anasuya.

अत्रेः पत्न्यनसूय त्रीन् जज्ञे सुयशसः सुतान् ।

दत्तं दूर्वाससं सोममात्मेशब्रह्मसंभवान् ॥

(चतुर्थस्कंध अध्याय १.१५)

atrE: patnyanasUya trIn jaj~JnE suyashasa: sutaan |

dattam dUrvaasasam sOmamaatmEshabrahmasambhavaan|

Atri Rushi's patni Anasuya gave birth to three male children.
They are...

- Datta (Saakshaat Vishnu)
- Doorvasa (Lord Shiva's incarnation) and
- Soma (Chandra) with Brahma's Avesha.

अत्रेर्गृहे सुरश्रेष्ठाः स्थित्युत्पत्यन्तहेतवः ।
किञ्चिच्चिकीर्षवो जाता एतदाख्याहि मे गुरो ॥१६॥
निर्गतेन मुनेर्मूर्ध्नः समीक्ष्य प्रभवस्त्रयः ॥२१॥
वृषहंससुपर्णस्थान् स्वैस्स्वैश्चिह्नैश्च चिह्नितान् ॥२४॥

The three Devatas appeared separately (different bodies). Shiva riding Vrushabha, Brahma riding Hamsa, and Vishnu riding Garuda appeared.

ते ब्रह्मविष्णुगिरिशाः प्रणतोस्म्यहं व-
स्तेभ्यः क एव भवतां म इहोपहृतः ॥२७॥
इति तस्य वचः श्रुत्वा त्रयस्ते विबुधर्षभाः ॥२९॥

Atri salutes them individually.

"Trayah" the three...

They were not born in one body with three heads. They were 3 seperate sons of Atri in 3 different bodies.

अत्रेः पत्न्यनसूया त्रीन् जज्ञे सुयशसस्सुतान् ।
दत्तं दूर्वाससं सोममात्मेशब्रह्मसम्भवान् ॥ 4.1.15

Here, Srimad-Bhagavata clearly says
“**त्रीन् सुतान्**”, meaning 3 sons.

Datta is the avatara of Vishnu alone. All commentators agree upon this.

Bhagavata further states;

अथास्मदंशभूतास्ते आत्मजा लोकविश्रुताः । ३१
सोमोऽभूद् ब्रह्मणोऽंशेन दत्तो विष्णोस्तु योगवित् ।
दुर्वासाः शङ्करस्यांशो निबोधाङ्गिरसः प्रजाः ॥३३

Atri! We will be born as your 3 sons.

**Soma with Brahma-amsha, Shiva as
Durvasa and Vishnu as Datta.**

All commentators agree on this.

.....
Not just Srimad-Bhagavata, many other Puranas
say the same; (some are given here)

कूर्मपुराणम् - सोमं दूर्वाससं चैव दत्तात्रेयं च योगिनम् । १-१२-८

विष्णुपुराणम् - सोमं दूर्वाससं चैव दत्तात्रेयं च योगिनम् । १-१०-८

अग्निपुराणम् - सोमं दूर्वाससं पुत्रं दत्तात्रेयं च योगिनम् । २०-१२

मार्काण्डेयपुराणम् -

सोमो ब्रह्माभवद्विष्णुर्दत्तात्रेयो व्यजायत । १७-११

दत्तात्रेयः प्रजां पाति दुष्टदैत्यनिबर्हणात् ।

शिष्टानुग्राहकृच्चेति ज्ञेयश्चांशः स वैष्णवः ॥ १७-१३

दत्तात्रेयोऽपि विषयान् योगस्थो बुभुजे हरिः । १७-१५

इत्येतत् तस्य माहात्म्यं दत्तात्रेयस्य धीमतः ।

विष्णोश्चराचरगुरोरनन्तस्य महात्मनः ॥ १९-३२

स्कान्दपुराणम्- दत्तात्रेयस्तु नाम्ना वै तृतीयो मधुसूदनः ११३-९६

गरुडपुराणम्- सोमं दूर्वाससं चैव दत्तात्रेयं च योगिनम् । १-५-१३

ब्रह्माण्डपुराणम्- दत्तात्रेयं तनुं विष्णोः पुराणज्ञाः प्रचक्षते २-८-८४

Sri Madhvacharya made a reference to DattaAtreya in
MahaBharata Tatparya Nirnaya (11.3)

यदोः वंशे चक्रवर्तिः कार्तवीर्यार्जुनः अभवत् ।
विष्णो दत्तात्रेय नामः प्रसादात् योग वीर्यवान् ।
अस्य अन्ववये यादवः बभूवुः विष्णु संश्रयाः ॥

yadoH vaMshe chakravartI kArta vIryArjunaH abhavat |
vishhNoH dattAtreya nAmnaH prasAdAt yoga vIryavAn |
asya anvavAye yadavaH babhUvuH vishhNu saMshrayAH ||

In the lineage of Yadu, the emperor Kartaveeryaarjuna was born; Due to the grace of the DattaAtreya form of Lord Vishnu, he had obtained the capability of Yoga.

DattaAtreya was Yogappravartaka roopa of ParamaAtma Vishnu for Jnaana kaarya.

PrAhlada Rajaru, Kartyaviryarjuna, YaduRaaja, Alarka Rushi were disciples of Lord Dattatreya.

Margasira Pournami is reckoned as DattaJayanthi; He is called Dattaatreya (Datta + Aatreya) because, pleased with the penance of Athri Rushi, Lord Vishnu gifted himself (Datta) to the sage Athri as his son.

The life of Dattatreya shows us that "giving" selflessly is the true renunciation/sacrifice. The significance of this sacrifice is stated in the Dattatreya Upanishad where the Lord says, "Not by action, not by self, but by thyaaga alone is immortality attained. The true sacrifice is the giving up of "I" and "me", not the mere abandoning of duties. Living a selfless life require giving up one's ego. That is what Lord Dattatreya describes as true sacrifice.

Once Sage Athri did Tapascharya on the Ruksha Parvatha (Kula Mountain). He was doing pranayama standing on a single foot, with Vaywaahaara (eating only air as his food). He did the tapas for 100 years. His great tapas disturbed the entire world. The prayanayaabhyasa agni which came out of his shiras (head) was so strong that the entire world was burning. Pleased with the tapas of Atri Rushigalu, the three lokapalakaas Parabrahma (Vishnu), Brahma, Maheshwara, came before the

sage, along with the apsaraas, sages, gandharvaas, siddhaas, vidyadharaas, etc.

DattaAtreya gave us Anvishiki named Sattarka (Metaphysics or logical philosophy) and preached Alarka Rushi and PrahladaRaja.

There are many followers of Datta roopa Paramatma. Chakravarthi Kartaveeryarjuna is one of the famous sishyas of Dattatreya. He was Dattopaasaka and because of Dattopaasana itself he got 1000 hands powers. Alarka Rushi and PrahladaRaja (Bhagavatha 1.3.11), YaduRaja & Kartaveeryarjuna (Bhagavatha 2.7.04) are his disciples.

Bhagavatha Shloka which tells about the Avatara of Datta roopa.

अत्रेः पत्न्यनसूय त्रीन् जज्ञे सुयशसः सुतान् ।

दत्तं दूर्वाससं सोममात्मेशब्रह्मसंभवान् ॥

(चतुर्थस्कंध अध्याय १.१५)

atrE: patnyanasUya trIn jaj~JnE suyashasa: sutaan |

dattam dUrvaasasam sOmamaatmEshabrahmasambhavaan|

(Bhagavatha chaturdhaskandha adhyaaya 1.15)

Atri Rushi's patni Anasuya gave birth to three male children. They are Datta – Sakshaat Vishnu, Doorvasaru – Shiva's incarnation and Soma (Chandra) with Brahma's Avesha.

When Sage Atri opened his eye he saw Trishooladari Shiva, Hamsarooda Kamandaladhari Brahma, and Shanka Chakra Gadha padmadhari Garuda Vahana Srihari, he was very happy, did the sastanga namaskara, did Arghyapadyaachamana.

विश्वीद्भवस्थितिलयेषु विभज्यमानैः

मायागुणैरनुगुणं प्रगृहीतदेहाः ।

हे ब्रह्मविष्णुगिरिशाः प्रणतोस्मृहं वः

तेभ्यः क एव भवतां म इहोपहूतः ।

vishvIdbhavasthithilayEShu vibhajyamaanai:|

maayaaguNairanuguNam pragRuhItadEhaa: |

hE brahmaviShNugirishaa: praNatOsmruham va:|

tEbhya: ka Eva bhavataam ma ihOpahUta: |

(Bhagavatha 4.1.27)

Then Atri Rushigalu told: My sastaanga namaskaaraas to Trimurthees. You three are doing the Srusti, Stithi, and Samhaara, and are the pravartakaas for Satva, Rajas and Tamo Guna. Whom among you have been called by my Penance?

एको मयेह भगवान् विबुधप्रधानः ।

चितीकृतः प्रजननाय कथं नु यूयम् ।

अत्रागतास्तनुभृतां मनसोपि दूराः

बृत प्रसीदत महानतिविस्मयो मे ।

(भागवत चतुर्थ स्कंध १.२८)

EkO mayEha bhagavaan vibudhapradhaanaK|

chittIkRuta: prajananaaya katham nu yUyam |

atraagataastanubhRutaam manasOpi dUraa:|

bRUta prasIdata mahaanativismayO mE |

(bhaagavata chaturtha skandha 1.28)

I did the penance for getting a son, but you three have come here which I am surprised, please solve my suspense as to why you all three have come together when I was expecting only one among to come?

Then Trimoorthees told smilingly - You have done the penance with the sankalpa of getting all three of us as your sons. That is why in order to prove your sattsankalpa we have come here and that you will have three children who are equal to us in Swaroopa and bhinnaamsha.

As such Chandra was born with the amsha of Brahma (Brahma does not avatara, so Chandra in whom his Brahma's avesha is there was born), Vishnu born as Yogeshwara DattatrEya & Shankara was born as Doorvasa.

ShaShThamatrErapatyatvaM vRuta: praaptOnasUyayaa |
anvIkShIkImalarkaaya prahlaadibhya Uchivaan |
(bhaagavata prathamaskaMdha adhyaaya 3.11)

ಷಷ್ಠಮತ್ರೇರಪತ್ಯತ್ವಂ ವೃತಃ ಪ್ರಾಪ್ತೋನಸೂಯಯಾ |
ಅನ್ವೀಕ್ಷೀಕೀಮಲರ್ಕಾಯ ಪ್ರಹ್ಲಾದಿಭ್ಯ ಉಚಿವಾನ್ |
(ಭಾಗವತ ಪ್ರಥಮಸ್ಕಂಧ ಅಧ್ಯಾಯ ೩.೧೧)

षष्ठमत्रैरपत्यत्वं वृतः प्राप्तोनसूयया ।
अन्वीक्षीकीमलर्काय प्रह्लादिभ्य ऊचिवान् ।
(भागवत प्रथमस्कंध अध्याय ३.११)

He is the sixth incarnation of Srihari. Born to please Atri Rushi and Anasuya. As he gave himself he is called as "Datta" and as he was born as the son of Atri Rushi he is Atreya, and Datta + Atreya = DattaAtreya, and he preached AnvikShikI named sattarka to Alarka Rushi and Prahlaadigalu.

Athri Means - One he is free from Trividhanaraka viz., Kama-krodha-lobha.

Anasuya Means - one who is without any Asooya. When pathi is Atri and patni is Anasuya, we need not be surprised with the avatara of Srihari in them as Datta.

ಅತ್ರೇರಪತ್ಯ ಮಭಿಕಾಂಕ್ಷತ ಆಹ ತುಷ್ಟೋ
ದತ್ತೋ ಮಯಾಹಮಿತಿ ಯದ್ಭಗವಾನ್ ಸ ದತ್ತಃ |

ಯತ್ಪಾದಪಂಕಜಪರಾಗಪವಿತ್ರದೇಹಾ
ಯೋಗಾರ್ಥಿಮಾಪುರಮಯೋ ಯದು ಹೈಹಯದ್ಯಾಃ |

ಅತ್ರೇರಪತ್ಯ ಮಭಿಕಾಂಕ್ಷತ ಆಹ ತುಷ್ಟೋ
ದತ್ತೋ ಮಯಾಹಮಿತಿ ಯದ್ಭಗವಾನ್ ಸ ದತ್ತಃ |

ಯತ್ಪಾದಪಂಕಜಪರಾಗಪವಿತ್ರದೇಹಾ
ಯೋಗಾರ್ಥಿಮಾಪುರಮಯೋ ಯದು ಹೈಹಯದ್ಯಾಃ |

(Bhagavatha 2.7.04)

Pleased with the tapas of Atri Rushigalu, Sri hari born in AnasUyadevi as Datta. With the paramathma's paadadooli, yaduraaja and kaartaveeryurjanadi kings got yoga siddhi from Dattavataara.

ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಯಾರು?

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಮೂರು ಮುಖ ಒಂದು ಶರೀರದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಎಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು?

ಇವತ್ತು `ನಮ್ಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಾಣಿ' ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಚಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲೂ ಈ ಫೋಟೋವನ್ನು ನೋಡಿದೆ.

ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದದ್ದು - ಆ ಫೋಟೋ ಜೊತೆಗೆ ಭಾಗವತದ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. - ಅದರಲ್ಲಿ ತ್ರೀನ್ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇದೆ. ಆದರೂ ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶರೀರ ಮೂರು ಮುಖ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಶ ಎಂದು ಬರೆದಿದ್ದರೂ, ಮೂರುಮುಖದ ಒಂದು ಶರೀರದ ಫೋಟೋವನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಅಸಂಗತವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಇದೇ ಫೋಟೋವನ್ನು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಎಂದು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಏನು ಅರ್ಥ ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

ಇಲ್ಲಿ ಎರಡುಪದಗಳಿವೆ. ದತ್ತ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮೇಯ ಎಂದು ಅತ್ರಿಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಆತ್ಮೇಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು. ದತ್ತ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಹೆಸರು. ತಾತ್ಪರ್ಯ - `ದತ್ತ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಅತ್ರಿಯ ಮಗ' ಎಂದು.

ಹೀಗೆ ಈ ಹೆಸರು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಅದು ವಿಷ್ಣು.

ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ತಲೆ ಇರುವಂತಹದು.

ಆದರೆ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಎಂದು ಮೂರು ತಲೆಯ ಶರೀರವನ್ನು ಬರೆದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ಎಷ್ಟು ಸರಿ?

ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿದೆ.

ಅಲ್ಲಿ ಬರುವ ಕತೆಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಿಸೋಣ. -

ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳ ಹೆಂಡತಿ ಅನಸೂಯಾ. ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳು ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಿದರು. ಅವರೇ ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರು.

೧ ದತ್ತ (ದತ್ತಾತ್ರೇಯ) - ವಿಷ್ಣು

೨ ದೂರ್ವಾಸ - ರುದ್ರ

೩ ಸೋಮ - ಬ್ರಹ್ಮಾಂಶ

ಎಂಬುದಾಗಿ ಅತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಅನಸೂಯೆಯರ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳು.

ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ದೂರ್ವಾಸ, ಸೋಮ ಮೂರು ಜನ ಅತ್ರಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ. ಆದರೆ ಒಂದು ಶರೀರ ಮೂರು ತಲೆಯವರಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೂರು ಶರೀರ ಹೊಂದಿದ ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು.

ನೋಡಿ ಇದು ನನ್ನ ವಾಕ್ಯವಲ್ಲ. ವೇದವ್ಯಾಸರು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು -

अत्रेः पत्न्यनसूया त्रीन् जज्ञे सुयशसस्सुतान् ।

दत्तं दूर्वाससं सोममात्मेश्वरमसम्भवान् ॥१५

ನೋಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತ್ರೀನ್ ಸುತಾನ್ ಎಂದು ಮೂರು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವಾಗ ಅದ್ವೈತ ದ್ವೈತ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತದ ಮೂರು ಮತದ
ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರು ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ ಎಂದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
ಶ್ರೀಧರವ್ಯಾಖ್ಯಾ - ವಿಷ್ಣುಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಾಂಶೈಃ ಸಂಭವಾನ್ ಉತ್ಪನ್ನಾನ್
ಅಂದರೆ ವಿಷ್ಣು ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಅಂಶದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನರಾದವರು ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು ಎಂದರ್ಥ.
ಅಂದರೆ ಒಂದು ಶರೀರ ಮೂರು ತಲೆ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೂರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಎಂದು
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇಲ್ಲ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳಾದರೂ, ಬಂದದ್ದು ಮೂರು ತಲೆಯ ಒಂದು ಶರೀರದ
ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರೂಪದಿಂದ. ಎಂದು. ಅದೂ ತಪ್ಪು.

ಭಾಗವತವೇ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತದೆ. -

ಅತ್ರೇಗೃಹೇ ಸುರಶ್ರೇಷ್ಠಾಃ ಸ್ಥಿತಿಯುತ್ಪತ್ಯಂತಹೇತವಃ |

ಕಿಂಚಿಚ್ಚಿಕೀರ್ಷವೋ ಜಾತಾ ಎತದಾಖ್ಯಾಹಿ ಮೇ ಗುರೋ ||೧೬||

ನಿರ್ಗತೇನ ಮುನೇರ್ಮುರ್ಛಃ ಸಮೀಕ್ಷಯ ಪ್ರಭವಸ್ತ್ರಯಃ ||೨೧||

ವೃಷಹಂಸಸುಪರ್ಣಸ್ಥಾನ ಸ್ವೈಸ್ಸವೈಶ್ಚಿಹನೈಶ್ಚ ಚಿಹ್ನಿತಾನ್ ||೨೪||

ನೋಡಿ, ಅತ್ರಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರರು ಪ್ರಕಟರಾದರು.

ಅದು ಹೇಗೆ? ಭಾಗವತವೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ -

ವೃಷಾರೂಢನಾಗಿ ಶೂಲಧಾರಿಯಾಗಿ ಶಿವನು ಪ್ರಕಟನಾದದ್ದು.. ಹಂಸಾರೂಢನಾಗಿ

ಪದ್ಮಾದಿಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮನು ಪ್ರಕಟನಾದದ್ದು. ಗರುಡಾರೂಢನಾಗಿ ಚಕ್ರಧಾರಿಯಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವು

ಪ್ರಕಟನಾದದ್ದು. "ಸ್ವೈಃ ಸ್ವೈಶ್ಚಿಹ್ನೈಶ್ಚ ಚಿಹ್ನಿತಾನ್" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಭಾಗವತವೇ ಮೂರು

ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಹಾಗಾಗಿ ವರ ಕೊಡುವಾಗ ಬಂದ ದೇವತೆಗಳು ಮೂವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ.

ತೇ ಬ್ರಹ್ಮಮವಿಷ್ಣುಗಿರಿಶಾಃ ಪ್ರಣತೋಸ್ಮ್ಯಹಂ ವ-

ಸ್ತೇಭಿಃ ಕ ಎವ ಭವತಾಂ ಮ ಇಹೋಪಹೃತಃ |೨೭|

ನೋಡಿ ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ

ಸಂಬೋಧಿಸಿ ನಮಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.

इति तस्य वचः श्रुत्वा त्रयस्ते विबुधर्षभाः । २९

ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತ್ರಯಃ ಎಂದು ಮೂವರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು ವರ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೇಳುವ ಮಾತು -

अथास्मदंशभूतास्ते आत्मजा लोकविश्रुताः । ३१

ಸೊಮೋಽಭೂತ್ ಬ್ರಹ್ಮಣೋಽಶೇನ ದತ್ತೋ ವಿಷ್ಣೋಸ್ತು ಯೋಗವಿತ್ ।

दुर्वासाः शङ्करस्यांशो निबोधाङ्गिरसः प्रजाः ॥३३

ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳೇ, ನಮ್ಮ ಅಂಶದಿಂದ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಶನಾಗಿ

ಸೋಮ, ರುದ್ರಾಂಶನಾಗಿ ದುರ್ವಾಸ, ವಿಷ್ಣುಂಶನಾಗಿ ದತ್ತನು ಅವತರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು

ಭಾಗವತವು ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು ಮೂರು ರೂಪವನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ಇದನ್ನು ಮೂರುಮತದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರು ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು

ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದು ದೇವರನ್ನು ಕುರಿತು. ಆದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರ

ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು ಯಾಕೆ ಬಂದರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು ಮೂರು ರೂಪದಿಂದ ಇರುವುದು ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಮಹೇಶ್ವರರಲ್ಲಿ ಭೇದ

ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಕಟರಾದರು ಎಂದು ಶ್ರೀಧರವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ.

ಇದನ್ನು ವೀರರಾಘವವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಿಜಯಧ್ವಜ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಹಾಗೂ ಶಿವನ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ

ಎರಡು ರೂಪವನ್ನು ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ರೂಪವನ್ನು ದೇವರೆಂದು ಉಪಾಸನೆ

ಮಾಡಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ರೂಪ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಸ್ವಷ್ಟ ರೂಪ ಹೀಗೆ ಮೂರು

ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರಕಟರಾದರು ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತಭೇದವಿದೆ. ಒಬ್ಬರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು

ಒಪ್ಪದೇ ಇರಬಹುದು.

ಆದರೆ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನಿಗೆ ಮೂರು ತಲೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಧರವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಅಗಲಿ,

ವೀರರಾಘವವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಲಿ, ವಿಜಯಧ್ವಜವ್ಯಾಖ್ಯಾನವಾಗಲಿ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ಭಾಗವತದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ -

ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದಾಗ ಬಂದವರು ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು.
ಅವರು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದು ಮೂವರು ದೇವತೆಗಳನ್ನು.
ಅವರಿಗೆ ವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಮೂರು ದೇವತೆಗಳು.
ಅವರಿಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಮೂರು ದೇವತೆಗಳೇ.
ಇದ್ದದ್ದು ಮೂವರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾಗಿಯೇ.
ಆದ್ದರಿಂದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಅವತಾರಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಅತ್ರಿ ಋಷಿಗಳು ಪುತ್ರಪ್ರಾಪ್ತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ
ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ, ಕೊನೆಯ ತನಕವು ಎಲ್ಲಿಯೂ ಮೂರು ಮುಖದ ಒಂದು ಶರೀರದ
ರೂಪವು ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರೂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಲ್ಲ.
ಇದು ಕೇವಲ ಭಾಗವತ ಪುರಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಹಲವು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲೂ
ದತ್ತಾತ್ರೇಯನನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ ಎಂದೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಕರ್ಮಪುರಾಣಾಮ್ -

ಸೋಮಂ ದ್ವಾಸಸಂ ಚೈವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯಂ ಚ ಯೋಗಿನಮ್ | ೧-೧೨-೮

ಭಾಗವತಮ್ -

ದತ್ತಾತ್ರೇಯಾದ್ಧರೇಂಶಾತ್ ಪ್ರಾಪ್ತಯೋಗೋ ಮಹಾಗುಣಃ ೯-೨೩-೨೪

ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಪುರಾಣಮ್ -

ದತ್ತಾತ್ರೇಯಂ ತನುಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪುರಾಣಜ್ಞಾಃ ಪ್ರಚಕ್ಷತೇ ||೨-೮-೮೪

ಅಗ್ನಿಪುರಾಣಮ್ -

ಸೋಮಂ ದ್ವಾಸಸಂ ಪುತ್ರಂ ದತ್ತಾತ್ರೇಯಂ ಚ ಯೋಗಿನಮ್ | ೨೦-೧೨

ಗರುಡಪುರಾಣಾಮ್ -

ಸೋಮಂ ದ್ವಾಸಸಂ ಚೈವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯಂ ಚ ಯೋಗಿನಮ್ | ೧-೪-೧೩

ಮಾರ್ಕಾಂಡೇಯಪುರಾಣಮ್ -

ಸೋಮೋ ಬ್ರಹ್ಮಮಾಭವದ್ವಿಷ್ಣುರ್ದತ್ತಾತ್ರೇಯೋ ವ್ಯಜಾಯತ | ೧೭-೧೧

ದತ್ತಾತ್ರೇಯಃ ಪ್ರಜಾಂ ಪಾತಿ ದುಷ್ಟದೈತ್ಯನಿಬರ್ಹಣಾತ್ |

ಶಿಷ್ಠಾನುಗ್ರಾಹಕೃಚ್ಛೇತಿ ಜೇಯಶ್ಚಾಂಶಃ ಸ ವೈಷ್ಣವಃ ||೧೭-೧೩

ದತ್ತಾತ್ರೇಯೋಽಪಿ ವಿಷಯಾನ್ ಯೋಗಸ್ಥೋ ಬುಭುಜೇ ಹರಿಃ | ೧೭-೧೪

इत्येतत् तस्य माहात्म्यं दत्तात्रेयस्य धीमतः ।

विष्णोश्चराचरगुरोरनन्तस्य महात्मनः ॥१९-३२

स्कान्दपुराणम् -

दत्तात्रेयस्तु नाम्ना वै तृतीयो मधुसूदनः ॥११३-९६

विष्णुपुराणम् -

सोमं दूर्वाससं चैव दत्तात्रेयं च योगिनम् । १-१०-८

महाभारतम् -

दत्तात्रेय इति ख्यातः प्रादुर्भावस्तु वैष्णवः ।

विष्णोः पुनर्महाराज प्रादुर्भावो महात्मनः ।

दत्तात्रेय इति ख्यातः ऋषिरासीन्महायशाः ॥ सभापर्व ४८-१

ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ. ಎಂದೇ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಶರೀರ ಮೂರುಮುಖ ಎಂಬ ಚಿಂತನೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಅಭೇದವನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಕತೆ ಹೊಡೆಯುವುದು ಬೇಡ.

ಯಾಕಂದರೆ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಅಭೇದ ತಿಳಿಸಲು ಮೂರು ಶರೀರವನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಶರೀರ ಮಾಡಿದಂತೆ, ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಮೂರು ತಲೆಯನ್ನು ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿ, ಒಂದು ತಲೆ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು, ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳ ಆರು ಕೈಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಎರಡು ಕೈ ಮಾಡಬೇಕಿತ್ತು. ಯಾಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ?

ಸುಮ್ಮನೆ ಎನೋ ಒಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲಿ ಇದೆ ಇಲ್ಲಿ ಇದೆ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಒಂದಿಷ್ಟು ಅರಚಬಹುದು. ಆದರೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತ್ರಿಮತದ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ಮಾನ್ಯಮಾಡುವ ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ರೂಪವನ್ನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರವೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಮೂವರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿ ಮೂರುತಲೆಯ ಒಂದು ಶರೀರದ ರೂಪವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುವುದು ಭಾಗವತಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧ.

ಹಾಗಾಗಿ ಮೂರು ಮತದ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ. ಭಾಗವತಕ್ಕೆ

ವಿರುದ್ಧವಾಗದಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಲ್ಲವೇ?

ನಿಮಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹ ವಿದ್ವರೆ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಎಂದು ವಿಷ್ಣುವಿನ ರೂಪವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ.

ದೂರ್ವಾಸ ಎಂದು ರುದ್ರನ ರೂಪವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಶನೆಂದು ಸೋಮನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ.

ಪುಣ್ಯ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಭಾಗವತದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಮೂರು ತಲೆ ಒಂದು ಶರೀರವನ್ನು

ಪೂಜಿಸುವುದು, ಅನ್ಯಥೋಪಾಸನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅನ್ಯಥೋಪಾಸನೆಗೆ ಅನರ್ಥವೇ ಫಲ,

ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ ಶಂಕರಭಾಷ್ಯ ಭಾಷ್ಯರತ್ನಪ್ರಭಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ ಮಾತು -

ಯೋಽನ್ಯಥಾ ಸಂತಮಾತ್ಮಾನ-

ಮನ್ಯಥಾ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ |

ಕಿಂ ತೇನ ನ ಕೃತಂ ಪಾಪಂ

ಚೋರೇಣಾತ್ಮಾಪಹಾರಿಣಾ ||

ವಸ್ತು ಹೇಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವನು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಪವನ್ನು

ಮಾಡಿದಂತೆ. ಅವನೊಬ್ಬ ಆತ್ಮಾಪಹಾರಿಯಾದ ಕಳ್ಳ, ಎಂದು ಅನ್ಯಥೋಪಾಸಕನನ್ನು

ನಿಂದಿಸಿದೆ.

ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಅನ್ಯಥಾ ಸಂತಂ = ದತ್ತಾತ್ರೇಯನು ಇರುವುದು ಒಂದು ಮುಖದವ. ಭಾಗವತಾದಿಗಳು

ತಿಳಿಸುವಂತೆ.

ಇಂತಹ ಒಂದು ಮುಖದವನನ್ನು

ಅನ್ಯಥಾ ಪ್ರತಿಪದ್ಯತೇ = ಮೂರುಮುಖದವನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು.

ಇದರಿಂದ ಕಿಂ ತೇನ ನ ಕೃತಂ ಪಾಪಂ = ಯಾವ ಪಾಪ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ? ಎಲ್ಲಾ

ಪಾಪವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತೆ.

ನೋಡಿ, ಏನೋ ಪುಣ್ಯ ಬರಲಿ ಎಂದು ದತ್ತಾತ್ರೇಯನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಹೊರಟು, ಪಾಪವನ್ನು

ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಎಂತಹ ದುರಂತ.

ಭಾಗವತಾದಿಗಳು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದು, ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿ
ಉತ್ತಮ ಫಲವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಹಾಗಾಗಿ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ, ದತ್ತಾತ್ರೇಯನು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅವತಾರ ಎಂದು
ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮದಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ " ತಂತ್ರಸಾರ " ದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕಪಿಲ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ
ಮಂತ್ರ.....

ಸ್ವಯಮುದ್ಧೇಶವಾನ್ ಪೂರ್ವವರ್ಣ

ಪೂರ್ವೋ ನಮೋ ಯುತಃ |ಸ ತಾರೋಽಷ್ಟಾಕ್ಷರಶ್ಚೈವ

ನವಾರ್ಣಶ್ಚ ಮನೂ ಸ್ಮೃತೌ ||

ಓಂಕಾರ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮೊದಲನೆ ಅಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ, ಚತುರ್ಥಾಂತ್ಯಗಳಾದ " ಕಪಿಲ "
ದತ್ತಾತ್ರೇಯ " ಶಬ್ದಗಳು. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ " ನಮಃ " ಶಬ್ದ ಇವು " ಕಪಿಲಾಷ್ಟಾಕ್ಷರ " ಮತ್ತು
ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ನವಾಕ್ಷರಗಳು.

" ಮಂತ್ರಾಕಾರ "

ಓಂ ಕಂ ಕಪಿಲಾಯ ನಮಃ

ಓಂ ದಂ ದತ್ತಾತ್ರೇಯಾಯ ನಮಃ

ಅಧ್ಯಶ್ಯತಾ ಜ್ಞಾನಮೋಕ್ಷಪ್ರದೌ

ಭಕ್ತೇಷ್ಟಿಮೌ ಸದಾ ||

ಈ ಎರಡೂ ಮಂತ್ರಗಳು ಪರಾಭವವಿಲ್ಲದ ಜೀವನವನ್ನೂ, ಜಿಣ್ಣನವನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸಂಸಾರದಿಂದ
ಬಿಡುಗಡೆಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತಾಹುವವು.

" ಋಷಾದಿಗಳು "

ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ಕಪಿಲ ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಋಷಿಃ |

ಪ್ರಜಾಪತ್ಯಾ ಗಾಯತ್ರೀ

ಯಜುಷೀ ಅನುಷ್ಠಪ್ ಭಂದಃ |

ಶ್ರೀ ಕಪಿಲೋ ದೇವತಾ ||

ಅಸ್ಯ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ

ಮಂತ್ರಸ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಾಋಷಿಃ |

ಯಜುಷೀ ಅನುಷ್ಠಪ್ ಭಂದಃ |

ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ದೇವತಾ ||

" ಧ್ಯಾನ ಮಂತ್ರ "

ಪ್ರೋದ್ಯದ್ಧಿವಾಕರ - ಸಮಾನ - ತನುಂ ಸಹಸ್ರಾಮ್ -ಸೂರ್ಯೋರು - ದೀಧಿತಿಭಿರಾಪ್ತ - ಸಮಸ್ತ

ಲೋಕಮ್ |ಜ್ಞಾನಾಭಯಾಂಕಿತ ಕರಂ ಕಪಿಲಂ ಚ ದತ್ತಂ

ಧ್ಯಾಯೇದಾಜಾದಿ ಸಮಿತಿಂ ಪ್ರತಿಬೋಧಯಂತಮ್ ||

ಉದಿಸುವ ಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಶರೀರವುಳ್ಳ;

ಸಾವಿರಾರು ಸೂರ್ಯರಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ಕಿರಣಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ

ತುಂಬಿರುವ;ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಮುದ್ರೆ;

ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿ ಅಭಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿರುವ;

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕೆ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರುವ ಕಪಿಲನನ್ನೂ,

ದತ್ತಾತ್ರೇಯನನ್ನೂ ಧ್ಯಾನಿಸಬೇಕು!

ಕಪಿಲ ರೂಪದ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ " ದತ್ತ " ಪದ (ದದಾತಿ ಇತಿ ದತ್ತ) ಅಭೀಷ್ಟಪ್ರದ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ

ಯೋಗಕ; " ದತ್ತ " ರೂಪದ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ..

" ಕಪಿಲ " ಪದ -

" ಕಂ = ಸುಖಂ (ಪಿಬತಿ ಇತಿ ಕಪಿಃ) ಲಾತಿ = ಭಕ್ತಾನ್ ಸ್ವೀಕರೋತಿ ಲಃ - ಸುಖಭೋಕ್ತಾ -

ಭಕ್ತಾನುಗ್ರಾಹಕ " ಎಂದರ್ಥ.

ವಿಶೇಷ ವಿಚಾರ.....

ಮೂರು ಮುಖ, ನಾಲ್ಕು ನಾಯಿಗಳೂ, ಒಂದು ಹಸು ಇರುವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಶ್ರೀ ಹರಿಯು

ಅವತಾರ ಅಲ್ಲ!

ಇಲ್ಲಿರುವ ರೂಪವೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶ್ರೀ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ನಾಮಕ ಶ್ರೀ ಹರಿ.

ಜಯಿಸಿ, ಒಂಟಿಕಾಲಿನಮೇಲೆ ನಿಂತು ತಪಸ್ಸನ್ನಾಚರಿಸಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ-‘ನಾನು ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಯಾವ ಭಗವಂತ ನುಂಟೋ-ಆತನನ್ನೇ ಶರಣುಹೊಂದುತ್ತೇನೆ. ಆತನು ತನಗೆ ಸಮಾನರಾದ ಪುತ್ರರನ್ನು ನನಗೆ ಕರುಣಿಸಲಿ’-ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಆಗ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮವೆಂಬ ಕಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಭುಗಿಲೆದ್ದ ಅತ್ರಿಮಹರ್ಷಿಗಳ ತೇಜಸ್ಸು ಅವರ ತಲೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಮೂರು ಲೋಕಗಳನ್ನೂ ದಹಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಗಳಾದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವರೂ, ವಿಷ್ಣುವೂ ಮತ್ತು ರುದ್ರದೇವರೂ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಆಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ಆಗ ಅಪ್ಸರೆಯರೂ, ಮುನಿಗಳೂ, ಗಂಧರ್ವರೂ, ಸಿದ್ಧರೂ, ವಿದ್ಯಾಧರರೂ ಮತ್ತು ನಾಗರೂ ಅವರ ಸುಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಗಾನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಮೂವರು ದೇವಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅತ್ರಿಮಹರ್ಷಿಗಳ ಅಂತಃಕರಣವು ಬೆಳಕಿನಿಂದ ತುಂಬಿತು. ಅವರು ಒಂಟಿಕಾಲಿನಮೇಲೆ ನಿಂತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಅವರನ್ನು ನೋಡಿದರು. ಒಡನೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ದೀರ್ಘದಂಡನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಘ್ಯ-ಪುಷ್ಪಾದಿ ಪೂಜಾಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪೂಜೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಆ ಮೂವರೂ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ವಾದನಗಳಾದ ಹಂಸ, ಗರಾಡ ಮತ್ತು ವೃಷಭಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದು-ಕಮಂಡಲು, ಚಕ್ರ ಮತ್ತು ತ್ರಿಶೂಲಗಳೇ ಮುಂತಾದ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಆಯುಧವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರು. ಅವರು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕರುಣೆಯ ಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಾ, ಮುಖದಿಂದ ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯ ಬೆಳುದಿಂಗಳನ್ನು ಸೂಸುತ್ತಾ ಪ್ರಸನ್ನಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಮುನಿವರ್ಯರು-ಅವರ ಕೋರೈಸುವ ತೇಜಸ್ಸನ್ನು ಕಂಡು, ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು, ಚಿತ್ತವನ್ನು ಅವರಲ್ಲಿಯೇ ನೆಟ್ಟು, ಕೈಜೋಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅತಿಮಧುರವೂ, ಭಾವಪೂರ್ಣವೂ ಆದ ನುಡಿಗಳಿಂದ ಸರ್ವಲೋಕಗಳಲ್ಲೂ ಶ್ರೇಷ್ಠತಮರಾದ ಅವರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸತೊಡಗಿದರು :

(ಶ್ಲೋಕ 1-26)

ದೇವಕುಲೈಯೇ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವರು ಶ್ರೀಹರಿಯ ಚರಣಗಳನ್ನು ತೊಳೆದಾಗ ದೇವನದಿಯಾದ ಗಂಗೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಳು. ಅತ್ರಿಯ ಪತ್ನಿಯಾದ ಅನಸೂಯೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ದುರ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರ-ಎಂಬ ಹಸರಿನ ಪರಮಯಶಸ್ವಿಗಳಾದ ಮೂವರು ಪುತ್ರರು ಹುಟ್ಟಿದರು. ಈ ಮೂವರೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು, ಶಂಕರ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಜನಿಸಿದರು.”

724

ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ

ಅಥಾಸ್ಮದಂಶಭೂತಾಸ್ತೇ ಆತ್ಮಜಾ ಲೋಕವಿಶ್ರುತಾಃ |
ಭವಿತಾರೋಽಙ್ಗ ಭದ್ರಂ ತೇ ವಿಸ್ತೃಷ್ಯಂತಿ ಚ ತೇ ವಯಮ್ ||೩೧||

ಮಹರ್ಷಿಯೇ! ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವಾಗಲಿ! ನಮ್ಮ ಅಂಶಸ್ವರೂಪರೇ ಆಗಿ ಲೋಕವಿಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವ ಮೂವರು ಪುತ್ರರು ನಿನಗೆ ಜನಿಸಿ ನಿನ್ನ ಸುಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಹರಡುವರು.”

ಹೀಗೆ ಅತ್ರಿಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅಭೀಷ್ಟವಾದ ವರವನ್ನು ಕರುಣಿಸಿ ಅತ್ರಿ ದಂಪತಿಗಳಿಂದ ಜನ್ಮಾಗಿ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರಾಗಿ ಆ ಮೂವರು ಸುರೇಶ್ವರರೂ ಆ ದಂಪತಿಗಳು ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ-ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಅಂಶದಿಂದ ಸೋಮನೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಶದಿಂದ ಯೋಗಜ್ಞನಾದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನೂ ಮತ್ತು ಶಂಕರನ ಅಂಶದಿಂದ ದುರ್ವಾಸಮಹರ್ಷಿಗಳೂ ಅತ್ರಿಗ ಪುತ್ರರಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡರು. ಈಗ

ದತ್ತ ಜಯಂತಿಯ ಆಚರಣೆ ಬಹು ವ್ಯಾಪಕ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರಿನ ದತ್ತಪೀಠ, ಗಾಣಗಾಪುರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಹಾಗೂ ತಮಿಳುನಾಡಿನ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತ ಜಯಂತಿಯ ಆಚರಣೆ ವಿಜೃಂಭಣೆ ಹಾಗೂ ಭಕ್ತನೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ದತ್ತ ನವರಾತ್ರಿಯನ್ನೂ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರ ಸಂದಣಿಯಿರುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀಗುರುದೇವ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನ ಕರುಣೆ ಎಲ್ಲರ ಮೇಲಿರಲಿ. ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಖ, ಶಾಂತಿ, ನೆಮ್ಮದಿ ನೆಲೆಸಲಿ.

ಅತ್ರಿಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ದತ್ತನಾದ ಭಗವಂತ

* ಸುಧೀಂದ್ರ ಆರ್.ಆಲೂರು

ಕಣ್ಣು ಕೋರೈಸುವ ತೇಜಸ್ಸು, ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯ ಬೆಳದಿಂಗಳು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಾ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳು ಪ್ರಕಟ-ರಾದರು. ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಸಂತೋಷಕ್ಕೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ಜನ್ಮ ಸಾರ್ಥಕವಾದ ಭಾವ ಸುರಿಸಿತು.

ಆ ತಪಸ್ಸೇ ಅಂಥದ್ದು. ಪ್ರಾಣಾಯಾಮದ ಮೂಲಕ ಚಿತ್ತ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಕೇವಲ ಗಾಳಿಯನ್ನೇ ಕುಡಿದು, ಮಳೆ-ಬಿಸಿಲು-ಚಳಿಯಿಂದ ವಿಚಲಿತನಾಗದೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿ, ಒಂಟಿಕಾಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವಾಗಿ ಭಗವಂತ ದತ್ತನಾದ.

ಅತ್ರೇ: ಪಶ್ಚಾತ್ತಪೋಯಾ ತ್ರೀನ್ ಜಪ್ತೈ ಸುಯಶಸಃ ಸುತಾನ್ | ದತ್ತಂ ದುರ್ವಾಸಂ ಸೋಮಮಾತೃಕಪ್ತಪ್ತ ಸಂಭವಾನ್ | (ಭಾಗವತ ಚತುರ್ಥ ಸ್ಕಂಧ 15ನೇ ಶ್ಲೋಕ)

ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪತ್ನಿ ಅನಸೂಯೆಯಲ್ಲಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ, ದುರ್ವಾಸ, ಚಂದ್ರ ಎಂಬ ಪರಮ ಪುರುಷರಾದ ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳು. ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಷ್ಣು, ಶಂಕರ, ಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಅವತರಿಸಿದರು.

ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಗೊಂಚಲ. ನಾನಾದರೋ ಸಂತಾನದ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸುರೇಶ್ವರನಾದ ಒಬ್ಬನೇ ಭಗವಂತನನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದ್ದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಮೂವರು ಪ್ರಕಟವಾದ ಉದ್ದೇಶವೇನು? ನಿಮ್ಮ ಮೂವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದ ಮಹಾನುಭಾವ ಯಾರು?

ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಂಬಲ. ದೇಹಧಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ದೂರವಾಗಿರುವ ನೀವು ಹೀಗೆ ಬಂದುದು ನನಗೆ ಪರಮಾರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಪ್ರಭುಗಳೇ ಕೃಪೆಗೈದು ಈ ರಹಸ್ಯ ತಿಳಿಸಿರಿ ಎಂದು ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದರು.

ದೇವಪುರುಷರಿಂದ ಮಧುರ ಮಾತು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿತು. ನಿಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪ ಎಂದಿಗೂ ವಿಕಲ್ಪವಾಗದು. ನೀವು ಸತ್ಯ ಸಂಕಲ್ಪರಾಗಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಮೂರು ತತ್ವಗಳ ಪ್ರಾದುರ್ಭಾವವಾಯಿತು. ನಾವು ಮೂವರೂ ಜಗದೀಶ್ವರ ತತ್ವವೇ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಸೃಷ್ಟಿ,

ಸ್ಥಿತಿ, ಲಯ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ. ಆದುವೇ ನಮ್ಮ ತತ್ವ. ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಅನಂದವಾಯಿತು.

ಬ್ರಹ್ಮದೇವನ ಅಂಶದಿಂದ ಚಂದ್ರನೂ, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಅಂಶದಿಂದ ಯೋಗಪ್ರಸಾದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನೂ, ಶಂಕರನ ಅಂಶದಿಂದ ದುರ್ವಾಸ ಮುನಿಯೂ ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಪುತ್ರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡು ಜಗದೀಶ್ವರ ತತ್ವ ಆರುಹಿದರು.

ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಪುತ್ರನಾದ ಅತ್ರೇಯ, ತನ್ನನ್ನೇ ತಾನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ (ದತ್ತ) ನೀಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ದತ್ತಾತ್ರೇಯನಾದ. ನಹೀ ಜ್ಞಾನೇನ ಸದೃಶಂ.. ಎಂಬ ತನ್ನ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸತ್ಯಗೊಳಿಸಿದ.

ಭಗವಂತ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿದೆಯಲ್ಲ.. ಆ ಪುಣ್ಯ ಅತ್ರಿ ಮಹರ್ಷಿಗಳ ಮೂಲಕ ಭಜಕರಿಗೂ ಲಭಿಸುವುದಿದೆಯಲ್ಲ ಅದೇ ಸುಯೋಗ.

ಜೈ ಗುರುದೇವ ದತ್ತ

Worship of DattaAtreya as trimukhi is not correct upasana as per madhwa vaishnava siddantha.

DHATTACHE CHATURVIMSHATI (24) GURU

चतुर्विंशतिगुरुः ॥ Twenty-four Gurus

Lord DattaAtreya (incarnation of Lord Vishnu) has made an eternal mark as a teacher and is therefore regarded as a Guru of the Gurus.

The greatness of Dattatreya lies in the fact that he never called himself a teacher and always introduced himself as a student. The Canto 11 of the Bhagavata Purana narrates a discourse between King Yadu (Yadu Maharaja) and Dattatreya in which Dattatreya lists his 24 teachers and what he learned from them.

Lord Dattatreya is honoured as a *Jagadguru*. He himself had twenty-four preceptors. He closely observed different qualities in this world and accepted only those qualities favourable for one's accomplishment. He rejected unfavourable qualities.

Dattatreya reflects and delivers an important advice that a seeker of wisdom, a sadhaka, should always endeavor to pick up lessons wherever he finds it. He should neither be judgmental nor despise the source from which it comes. Only that sadhaka who accepts wisdom from various sources, just like a honey-bee collecting honey by thousands of trips to various flowers, will succeed in collecting the honey of essence of Vedic wisdom. Dattatreya himself sets an example to this fact when he declares how he made 24 individuals - animate and inanimate objects - his Gurus.

Noticing the youthful Brahmana ascetic (Dattatreya) of immeasurable splendour, wandering fearlessly, Maharaja Yadu asks him the reason for his behaviour as a बालः (child) उन्मत्तः (Lunatic) and पिशाचवेषः (as though possessed of a ghost) and the cause of blissfulness untouched by the objects of pleasure.

When respectfully questioned by the intelligent Yadu Maharaja, the Brahmana ascetic, explains that many are his preceptors, both animate and inanimate, from whom he assimilated specific wisdom through his judgment. They are

1. पृथिवी ॥ Prthvi (Earth)
2. वायु ॥ Vayu (Air)
3. आकाशम् ॥ Akasha (Ether)
4. आपः ॥ Apah (Water)
5. अग्निः ॥ Agni (Fire)
6. चन्द्रः ॥ Chandra (Moon)
7. रविः ॥ Surya (Sun)
8. कपोतः ॥ Kapota (Pigeon)
9. अजगरः ॥ Ajagar (A Boa-Constrictor snake)
10. सिन्धुः ॥ Sindhu (Sea)
11. पतङ्गः ॥ Patanga (A Moth)
12. मधुकृत् ॥ Madhukrd (A Bee)
13. गजः ॥ Gaja (An Elephant)
14. मधुहा ॥ Madhuha (A honey-gatherer)
15. हरिणः ॥ Harini (A deer)
16. मीनः ॥ Meena (A fish)
17. पिङ्गला ॥ Pingala (A courtesan)
18. कुररः ॥ Kurara (A Bird)
19. अर्भकः ॥ Arbhaka (A child)
20. कुमारी ॥ Kumari (A maiden)
21. शरकृत् ॥ Sharakrt (An arrow-sharpener)

22. सर्पः // Sarpa (A Snake)
23. ऊर्णनाभिः // Urnanabhi (A Spider)
24. सुपेशकृत् // Supeshakrt (A Wasp)

And he continues to explain what those lessons are which, being the special ways of behaviour of each of the above beings, gave him specific lessons useful in life (to everyone).

- 1) From Earth, Lord Dattatreya accepted the qualities of forgiveness and calmness.
- 2) From Air, He accepted the qualities of non-attachment and purity.
- 3) From Sky, He accepted the qualities of equality, aloofness, oneness, and cleanliness.
- 4) From water, He accepted cleanliness and uniformity.
- 5) From Fire, He accepted aloofness, lustre and brilliance.
- 6) From Moon, He learned that this soul remains unaffected in spite of the existence of emotions in human body.
- 7) From the Sun, He realized about aloofness and benevolence
- 8) From the Pigeon, He learned that excess love and attachment could lead to damage.
- 9) From the Python, He learned to lie down quietly without any physical action, since whatever is meant to happen, will happen in any case.
- 10) From the Sea, He accepted the qualities of earnestness and modesty.
- 11) He learned from a Moth that if one gets enamoured and clings, their Self would be destroyed.

- 12) He learned from the Bee that the tendency towards excessive collection brings destruction.
- 13) He learned from the Elephant that because of its carelessness, it gets entangled in difficulties and has to become a slave of his partner. Hence one should avoid the company of a woman.
- 14) He learned from the Black bee that one should try to gain without inflicting pain on anybody else.
- 15) He learned from the Deer that it is dangerous to become engrossed in music and lose focus. One should always remain alert.
- 16) He learned from Fish that envy or jealousy could lead to death.
- 17) He learned from the Courtesan that one couldn't be completely happy and get good sleep if they have many expectations. For one's rescue, one should be self-supporting.
- 18) He learned from a Bird-lapwing (Titavi) that unwanted savings bring destruction in the end.
- 19) He learned from a Young Boy that one should forsake respect, disrespect, and anxiety.
- 20) He learned from a Maiden and her bracelets that solitude is always excellent
- 21) He learned from a Snake that one should live alone and without any contacts.
- 22) He learned the importance of concentration in one's work from the Blacksmith.
- 23) A Black Bee is an enemy of a worm and out of fear, the worm contemplates on the black bee to such an extent that the

worm itself becomes a black bee. Hence Dattatreya realized the importance of concentration and contemplation from the worm.

24) He learned from a Female Spider that in the expansion, creation and destruction, there is doctrine that identifies universe with God.

In this manner, by accepting favourable qualities and rejecting unfavourable qualities, Dattatreya became a 'Jagadguru'.

दत्ताचे २४ गुरु

पृथ्वी सहनशीलता	वायु विरक्ती	आकाश अचलता	पाणी स्नेहभाव
अग्नि पवित्रता	चंद्र निर्विकार	सूर्य निष्पक्षपाती	कपोत अलिप्तता
अजगर स्वस्वरूपता	समुद्र परोपकारी	पतंग मोहत्याग	मधमाशी धन संचयत्याग
हत्ती कामविकार वश न होणे	भ्रमर विषयात न अडकणे	सिंगला आशेचा त्याग	टिटवी निश्चिंतता
बालक आनंदी	 ध्यानयोगादि	मृग मोहत्यागी	मत्स्य स्वादबद्ध न होणे
शरकर्ता एकाग्रता	सर्प सावधता	कोळी इश्वरेच्छा	पेशाकार ईश्वरस्वरूपता

© www.balsanskar.com

24 Gurus of Deity Dattatreya			
Earth	Wind	Sky	Water
			
Tolerance	Detachment	All-encompassing yet steady	Impartial love
Fire	Moon	Sun	Pigeon
			
Be austere	Unaffected by phases	Have thought for others	Detachment
Python	Sea	Moth	Honeybee
			
Have faith in destiny	Remain unaffected	Control your desires	Refrain from amassing wealth
Elephant	Bumblebee	Musk-deer	Fish
			
Refrain from sexual desires	Refrain from object pleasure	Refrain from attachment	Refrain from self gratification
Courtesan	Lapwing	Child	Bangles
			
Renounce all desires	Discard sense objects	Lead a carefree life	Live in solitude
Artisan	Serpent	Spider	Wasp
			
Concentration	Behave wisely	World is unimportant	Meditate upon God

nAham kArtA hAriH kArtA